

SEPTEMBER 1956

3e JAARGANG No. 6

„De Gildetrom”, periodiek, uitgave van het bestuur van de Kring „Het Kwartier van Oirschot”, aangesloten bij de Federatie van Noord-Brabantse Schuttersgilden. REDACTIE C. A. B. A. M. Schade, Moergestel. ADMINISTRATIE M. A. Adriaansen, Kloosterstraat 9, Goirle. Typografische verzorging: Drukkerij en Uitgeverij „de Hoop”, Hoogvenestraat 163 te Tilburg.

Enkele gedachten over onze federatie

door

Jhr. Mr. R. A. VAN RIJCKEVORSEL

II.

De gildendagen, die elkaar met tussenpozen opvolgden, trokken velen en slaagden goed. Wie denkt niet aan de prachtige feesten te Gemert, Oirschot, Tilburg en Eindhoven. Het gemakkelijke vervoermiddel, de autobus, werkte hiertoe meer dan vroeger mede. Doch er waren ook grote zorgen. Hoe lang nog — zo vroeg menigeen zich met bekommring af — zouden de vele vermoeide dragers der oude Gildentradities nog in staat blijven hun eervolle doch zware last te blijven torsen?

Gelukkig besefte men, dat hoewel de moderne tijd niet uitsluitend goeds gebracht heeft en het verenigingsleven, in verkeerde handen, meer dan eens is gebleken een gevaarlijk begrip te zijn, er niettemin in het beginsel van vereniging en organisatie in vele gevallen een uitstekend middel is gelegen, waardoor doeleinden kunnen worden verwezenlijkt, die de kracht van de enkeling te boven gaan.

Voor een geoorloofd en gewettigd doel kan een vereniging of organisatie dikwijls

bijzonder goede en nuttige resultaten in het leven roepen.

Waarom derhalve niet de middelen gebezigd, die de moderne tijd kon bieden?

De wens tot samenwerking was ruimschoots aanwezig, verschil van opvatting kwam weinig naar voren, daarvoor waren de Gildetradities te beproefd.

Ook historisch gezien bestond er in oude tijden een band tussen de Schuttersgilden in het gemeentelijk toezicht van het Hoofdgilde, het St. Jorisdigilde te Leuven.

Gelukkig was er een omstandigheid, die als van zelf aanleiding gaf tot nauwer contact en inniger samenwerking.

In de zomer van 1935 vierde de stad 's-Hertogenbosch haar 750 jarig bestaan en het feestcomité besloot om voor de Brabantse Schuttersgilden een Gildendag uit te schrijven in Brabant's hoofdstad. Alle bekende Gilden werden hiervoor uitgenodigd. Oude lijsten van deelnemers aan Gildendagen en het uitstekende werk van de Heer J. A. Jolles „De Schuttersgilden en Schutterijen van Noord-Brabant”, uitgegeven door 't Provinciaal Genootschap voor Kunsten en Wetenschappen, strekten hierbij tot leidraad. De medewerking was algemeen. Teneinde aan de talrijke Gildebreders een georganiseerd verband te verschaffen, werd terstond de oprichting der kringen van Schuttersgilden in de Meijerij ter hand genomen.

Mgr. Dr. P. C. de Brouwer, onze gevierde

moderator en Erelid der Federatie, gaf op de hem eigen sympathieke en hartelijke wijze ruimschoots zijn hogelijk gewaardeerde adviezen en steunde het werk in alle opzichten.

Door de voorbeeldige ijver van Hoofdlieden, Deken en Gildebroeders werden alle moeilijkheden overwonnen. Ruime bijdragen in de vervoerkosten werden door het Comité voor de Gildendag verstrekt en zo kon de Bossche Gildendag bogen op een toeloop van meer dan duizend Gildebroeders, een voor die dagen zeldzaam getal. De autoriteiten en de Bossche bevolking toonden zich erkentelijk voor hetgeen werd geboden en hadden voor de Gilden oprechte belangstelling en waardering.

De kringen werden daarop spoedig definitief opgericht. Hierbij werd uitgegaan van de oude indeling der Meijerij in vier kwartieren (de oude Gouwen). De wijzigingen, die de loop der geschiedenis en de verandering der tijden hadden noodzakelijk gemaakt, werden hierbij aangebracht. Deze indeling, die thans nog bestaat, heeft steeds zeer bevredigend gewerkt en heeft gebleken in een behoefte te voorzien.

In de maand december 1935 kwamen de afgevaardigden der vijf kringen, te weten van het Land van Cuyk, Peelland, Kempenland, Kwartier van Oirschot en Maasland, te Gemert bijeen en richtten gezamenlijk op de Noord-Brabant Federatie van Schuttersgilden, waarvan Voorzitter werd Dr. A. Pannekoek te Gemert en Secretaris Mr. E. de Haas te Eindhoven, welke beide Heren thans als Erelid aan de Federatie zijn verbonden.

Hoe werkt nu de Federatie, zal men vragen? Dit is zeer eenvoudig. Op de voorgrond staat, dat de Gilden lid zijn en niet de kringen. Ten behoeve echter van hun huiselijke en streekbelangen zijn de

Foto van schilderij door Reinier Pijnenburg voorstellende de hoofdman Roosen van „St. Joris”, Moergestel

Gilden ingedeeld naar de Kringen, welke die Gilden en Gildebroeders tezamen brengen, die aan elkander het meeste bekend zijn en zoveel mogelijk in dezelfde omgeving wonen. Op deze wijze is zorg gedragen, dat de Kringen levensvatbaarheid zouden bezitten. Beter dan de genoemde belangen centraal te regelen en te controleren was het, deze voor een groot deel aan de belanghebbenden zelf ter behartiging toe te vertrouwen. Zelfwerkzaamheid ter plaatse en in de eigen omgeving is hiervoor dikwijls het beste middel, zij het, dat contrôle door het Federatiebestuur en verregaande en eensgezinde onderlinge samenwerking van Kringen en Gilden noodzakelijk en gewenst blijft. (Wordt vervolgd)

KRINGDAG TE BEST

Negen en twintig Gilden van de Kring Oirschot zijn op zondag 27 mei onder een stralende mei-zon met hun wapperende vendels en banieren door Best getrokken, terwijl het gebrom der dieptrommen en de muziek van de harmonie „De Eendracht” niet van de lucht waren. En heel Best, waar men van zoveel kleur en fleur nog geen idee had, was uitgelopen en eenieder was in feeststem-

ming. Doch dit waren vooral de gildebroeders van het St. Odulphusgilde, die het 425-jarig bestaan van hun Gilde vierden. En zij hebben gevendeld voor het wereldlijk en geestelijk gezag, de vendeliers van alle Gilden op het feestterrein en schone woorden zijn daar gesproken over dat kostbare en het folkloristische bezit, bewaard gebleven als getuigen van de godsdienstige en

maatschappelijke cultuur in de Middel eeuwen.

Aldus het Nieuwsblad „Oost Brabant”.

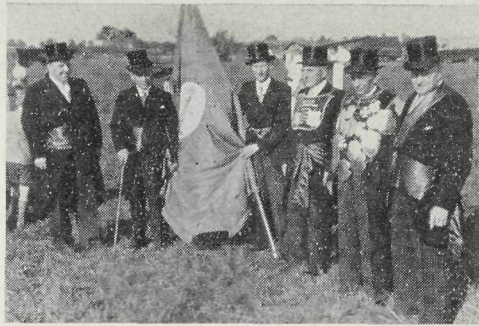
Aan de vooravond van dit Gildefeest heeft het Sint Odulphusgilde met de muziek van Harmonie Sint Caecilia voorop, een mars door het dorp gemaakt. Zondagmorgen woonden alle Gildebreders van het feestvierend Gilde in de parochiekerk een plechtige H. Mis bij. Daarna arriveerden de Gilden uit onze Kring en om een uur werd, naar het feestterrein vertrokken waar zij werden verwelkomd door Hoofdman van de Sande. In het bijzonder verwelkomde hij Burgemeester Notermans en de heren van de Mortel en Schroeders, respectievelijk vice-voorzitter en secretaris van de Federatie van Noord Brabantse Schuttersgilden, alsmede het bestuur van de Kring „Het Kwartier van Oirschot”.

Dan sprak de burgemeester. Hij memoreerde dat het de eerste maal was in deze nog jonge gemeente, die nog maar 135 jaren bestaat, zulk een prachtig schouwspel door de straten te zien trekken. Spreker noemde de Gilden een groot christelijk cultureel bezit en een voortzetting van goede Brabantse traditie.

Mede namens Pastoor Swagemakers sprak de burgemeester de hoop uit, dat door deze Kringdag — met de zegen van St Odulphus — de trouw en ware broederschap zou worden bevestigd. Hiermede verklaarde de burgemeester de Kringdag voor geopend.

Vervolgens komt Jan van de Mortel aan het woord, die het een grote eer acht deze Kringdag te mogen bijwonen. Spreker feliciteerde het jubilerend Gilde met zijn 425-jarig bestaan en wees vooral op de betekenis van de Gilden met hun standaardrijders en vaandels. Hij noemde het een groot voorrecht om Gildebreders TE MOGEN ZIJN! En dan komt de altijd weer indrukwekkende ontplooiing van de stoet over het terrein: eerst de tamboers, dan de Koningen en Hoofdlieden, de vaandrags, welke naar de tribunes opmarcheren, terwijl achter hen de vendels uitwaaiëren, het gehele veld herscheppend in een kostelijke kleurige vlaggenzee.

Nu klinkt het Wilhelmus, de vanen neigen en als altijd komen wij weer diep onder de indruk, wanneer ons volkslied bij een plechtige gelegenheid ten gehore wordt gebracht. Dan komt de vendelgroet

Op de foto v.l.n.r. J. Swinkels en Berens, dekens vaandrig A. Roche; de keizer C. J. Scheepens; de Koning Chris Neggers en de Hoofdman W. van de Sande.

iets schoners is bijna niet denkbaar en het is zo jammer dat eigenlijk zo weinig mensen hiervan genieten.

Steeds als wij op een Gildefeest gasten medebrachten, welke het gildeleven niet kenden, waren zij opgetogen over zoveel schoons! Als de vendelgroet ten einde is en de vaandels al vendelend worden opgerold, laat de heer Jos. Schroeders, die de vendelgroet heeft geleid, een ervaren vendelier uittreden welke de Moedervaan van zijn Gilde driemaal zwaait over het hoofd van de burgemeester, als blijk van hernieuwde trouw van de Gilden aan het wereldlijk gezag, zoals de traditie het wil.

Dan vangen de wedstrijden aan, in groeps- en individueel vendelen, trommen, roffelen en schieten. Het was jammer dat van de elf ingeschreven standaardrijders er slechts één in de ring kwam. Dit bracht voor het organiserend Gilde de onprettige consequentie met zich mede dat, van de drie voor deze wedstrijd bestemde zilveren schilden, men er met twee bleef zitten! Uiteraard bestelde het organiserend Gilde zijn zilver, al naar gelang het aantal inschrijvingen voor een bepaalde wedstrijd. De overheden van de Gilden, die voor een Gildefeest inschrijven, dienen te bedenken dat zij zich aan hun inschrijving hebben te houden, bijzondere gevallen natuurlijk daargelaten; maar het geeft geen pas om te handelen zoals in Best, waar tien van de elf inschrijvers niet op kwamen dagen.

Wij mogen besluiten met een woord van hulde voor de overheid van „Sint Odulphus” die, behalve voor een mooie Gildedag, ook voor goed weer en een allerbeste stemming hadden gezorgd.

Red.

DE UITSLAGEN.

Hierna werd overgegaan tot het keuren van vendels, schilden en trommen en namen de wedstrijden een aanvang, waarvan de uitslag was als volgt:

Mooist gecostumeerde Gilde: St. Barbara te Oisterwijk. Beste niet-gecostumeerde Gilde: St. Lambertus te Vessem. Oudste Gilde-vaan: O. L. Vrouw Broederschap te Oirschot. Mooiste Gilde-vaan: St. Dionisius te Tilburg. Oudste standaard: St. Sebastiaan te Lage-Mierde. Mooiste standaard: St. Dionisius te Tilburg. Mooiste verzameling Konings zilver: St. Dionisius te Tilburg. Mooiste papegaai: St. Willi-

Vaan St. Dionysius 1e prijs schoonste gildevaan

brordus te Wintelre. Oudste Gildetrom: St. Barbara te Oirschot. Mooiste combinatie standaardruiter en paard: St. Barbara te Oisterwijk. Grootste aantal Gildeleden: St. Sebastiaan en Barbara te Moergestel. Schoonste patroonheilige: St. Sebastiaan en Barbara te Moergestel. Oudste perkamenten: St. Joris te Oirschot. Groepsvendelen: St. Barbara te Oisterwijk. Vendelen klasse A: Fr. Louwers 24,5 pnt, St. Sebastiaan te Oirschot. Vendelen klasse B: Fr. van de Wouw 23,5 pnt, St. Sebastiaan en Barbara te Moergestel. Vendelen klasse C: 1e prijs J. C. Roest 23,5 pnt, H. Sacramentsgilde te Hulsel; 2e prijs F. Rokven 22 pnt, St. Barbara te Oisterwijk en 3e prijs A. Broekhoven 20 pnt, St. Mauritsgilde te Goirle. Trommelen gildetrom: H. Snelders, St. Willebrordus te Wintelre. Roffelen gildetrom: A. W. Schilders, St. Barbara te Oisterwijk. Trommelen muziektrom: W. Michelbrink, H. Sacramentsgilde te Hulsel. Roffelen muziektrom: Th. Michelbrink, H. Sacramentsgilde te Hulsel. Standaardrijden: St. Barbara te Oisterwijk. Korps geweer op wip: St. Lambertus te Vessem. Korps handboog op wip: St. Sebastiaan te Lage Mierde. Korps kruisboog op wip 1e prijs: O. L. Vrouw Broederschap te Oirschot en 2e prijs St. Joris te Hoge-Mierde. Korps kruisboog op doel: St. Ambrosius te Lage-Mierde. Korps handboog op doel: St. Sebastiaan te Westelbeers. Koningskruizen: Handboog op wip: F. J. Peters, St. Sebastiaan te Diessen.

Kruisboog: A. Schellekens, O. L. Vrouw Broederschap te Oirschot. Geweer: A. Klessens, St. Willebrordus te Wintelre. Personele prijzen. Kruisboog. 1e prijs: M. Meeuwis te Oirschot:

kerkelijke kunst

J. a. VERBUNT

edelsmeedwerk

perkamenten

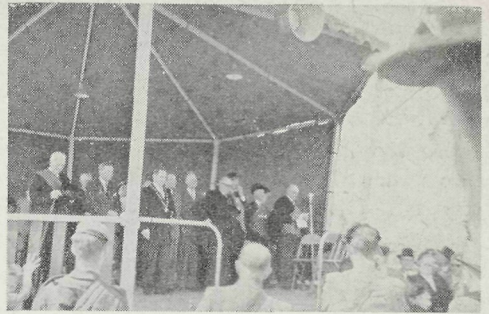
vlaggen

vaandels

langestraat 27
telefoon 21950-51
TILBURG

2e prijs: Jos. Giesbergen te Hoge-Mierde; 3e prijs: H. Hoeven te Moergestel; 4e prijs: A. Adams te Hoge-Mierde en 5e prijs: M. van de Wouw te Moergestel. Handboog. 1e prijs: H. Dirks te Diessen; 2e prijs: L. Kramer te Lage-Mierde; 3e prijs: J. Peters te Diessen en 4e prijs: M. Nouwens te Diessen. Geweer. 1e prijs: L. Luijten te Vessem; 2e prijs: A. Klessens te Wintelre; 3e prijs: J. van der Heijden te Vessem en 4e prijs: J. Joosten te Vessem. Handboog op doel. 1e prijs: F. Eltink te Westelbeers. Kruisboog op doel. 1e prijs: Jos. Maas te Lage Mierde. Kampioensprijsen. Kruisboog op wip. 1e prijs: H. Adams, St. Joris te Hoge-Mierde en 2e prijs: A. Schellekens, O. L. Vrouw Broederschap te Oirschot. Handboog op wip. 1e prijs: H. Erven, St. Sebastiaan te Lage Mierde en 2e prijs: W. Verhagen, St. Sebastiaan te Diessen. Geweer op wip. 1e prijs: A. Klessens, St. Willebrordus te Wintelre en 2e prijs: P. Sengers, St. Willebrordus te Wintelre. Handboog op doel. 1e prijs: F. Eltink, St. Sebastiaan te Westelbeers en 2e prijs: C. van Tiel, St. Barbara te Oirschot. Kruisboog op doel. 1e prijs: Jos. Maas, St. Ambrosius te Lage Mierde en 2e prijs: W. Piers, St. Ambrosius te Lage Mierde.

Als curiositeit wordt vermeld, dat door de drie gebroeders Frans, Janus en Albert Kusters, van het St. Barbaragilde te Oisterwijk, resp.

Muziekent met autoriteiten, v.l.n.r.: W. Luiten voorzitter Kring, Jan van de Mortel, Burgemeester Notermans. Eerw. Heer Pastoor Swagemekers, C. Schade, Jos Schoeders, fed.-secr. en Hoofdman van der Sande, welke juist door de microfoon de Gildebroeders toespreekt.

87, 84 en 80 jaar oud, met enthousiasme aan deze kringdag werd deelgenomen. De gebrs. Kusters zijn allen Koninklijk onderscheiden en het geslacht Kusters heeft 275 jaar deel uitgemaakt van het St. Barbaragilde. De prijsuitreiking had plaats door de burgemeester in het Gildehuis. De gilde-broeders kunnen op een geslaagde kringdag terugzien.

Handboog-gilde „St. Sebastiaan”, - Goirle

Op verzoek van Weleerw. Heer Kapelaan Smits, kwamen hoofdlieden en koningen der drie Goirlese gilden bijeen. Kapelaan Smits wilde gaarne weten waaraan hij zich had te houden bij het organiseren van Processie's enz., om van de medewerking dezer Gilden verzekerd te kunnen zijn.

Nu, dat konden Hem deze hoofdlieden en koningen precies vertellen. Als eeuwenoude gilden, nemen zij (als verdedigers van Kerk en Staat) bij Kerkelijke plechtigheden bepaalde positie's in waarvan niet kan — noch mag worden afgeweken.

De bespreking vond t.h.v. de hoofdman van het „St. Joris"-gilde plaats. Deze toonde zich een gulle gastheer en onder het genot van „enige" glaasjes werd in een prettige sfeer veel besproken.

Enige vragen bleven echter onbeantwoord. Misschien dat onze vrienden-gildebroeders elders ons hierover kunnen inlichten :

I. Kon „vroeger" (dus ook nu) een R.K. Priester deel uitmaken van een Gilde, anders dan als lid (om het met een modern woord te zeggen b.v. adviseur?) en zo ja, hoe was dan de titel van deze?

II. Staat de Koning boven of onder de Hoofdman? En hoe is dan de juiste verhouding?

III. Een der Goirlese Gilden heeft de naam „St. Mauritius". Wie en wat was deze Patroon-beilige?

Antwoorden worden gaarne ingewacht bij de secr. van de Handboogschuttersgilde „St. Sebastiaan", A. W. Vissers Th. v. Diessenstr. 34, Tel. 322, Goirle.

De Heer Jan van de Mortel, deskundige bij uitstek, was zo vriendelijk deze vragen te beantwoorden :

VRAAG I.

Een R. K. Priester kan nimmer deel uitmaken van een Schuttergilde, anders dan als lid en dit speciaal bij de kerkelijke Gilden. De Pastoor stond steeds als lid bovenaan de ledenlijst vermeld.

Er waren enkele Gilden die het recht bezaten zelf den Priester aan te wijzen die de H. Missen zou lezen aan het eigen altaar.

Een R. K. Priester is bij de Gilden als Geestelijk Adviseur nimmer bekend geweest en wij moeten deze figuur ook niet

invoeren. Op dit punt kunnen en moeten wij baas in eigen huis blijven.

VRAAG II.

De Koning van een Schuttersgilde staat onder den Hoofdman. Dit is altijd zo geweest. Dit neemt niet weg dat de Koning steeds met grote macht bekleed is geweest. De Koning werd in de middeleeuwen als Koning geëerd. Hij was een personage, speciaal bij het Gilde van „St. Joris” en „St. Sebastiaan”.

Meerdere gevallen zijn bekend, waarin hij den regerende Vorst in gebruiken en gewoonten nabootste.

Zo had de Gildekoning evenals de Vorst, een eigen Nar om hem en tijdens optochten het publiek te vermaken. De Nar poetste de schoenen van hen die met den Koning wensten te spreken.

In enkele oude caerten wordt de hofhoudinghe besproken van de Coninghinne en worden beschreven den maeltijd die zij sal treleen te houden met de ghemeene scutsvrouwen.

Één geval is bekend, waarbij een gilde een Silveren Vogel liet maken, wishalve den Coninck dagelijks sou dragen, waarmede bedoeld is dat eenieder ten allen tijde zou kunnen zien dat hij Koning van het Gilde was.

Een merkwaardig geval lezen wij in het boek van „St. Sebastiaan” te Brugge.

Op een goeden dag vroeg Keizer Maximiliaan van Oostenrijk aan den Koning van dat Gilde toestemming de zaal te mogen bezien waar het Gilde des avonds zou teeren. De Koning gaf allerbeminnelijkt zijn toestemming. Nadat de Keizer zijn verbazing en verwondering had uitgesproken over het prachtige gouden en zilveren servies ging hij heen.

Men moet de Gilde Koning dan ook zien in dit licht, dat de hoofdman de leiding heeft in het Gilde, doch dat de Koning het Gilde naar buiten vertegenwoordigt.

Vergelijk deze figuur met die van tegenwoordig. De eerste en tweede kamer kunnen de wetten maken. De Koningin heeft het recht deze al of niet met haar handtekening te bekrachtigen. Wel treedt zij representatief naar buiten op en ontvangt buitenlandse staatshoofden waarbij de Minister-president (de hoofdman) aanwezig is om de gesprekken op te vangen als deze op politiek terrein komen.

De Pastoor van Moergestel, de Zeer Eerwaarde Heer H. J. van den Boogaard, deelt het volgende mede over de Heilige Mauritius.

VRAAG III.

Omtrent deze martelaar, bekend uit het thebaans legioen, van wier gebeenten aanzienlijke overblijfselen in de kerk van den Heiligen Servasius te Maastricht bewaard worden, lezen wij: Onder Maximianus en Diocletianus weigerde een afdeling christensoldaten, die het thebaanse legioen werden genoemd, de christenen weg te slepen. Nadat het legioen eerst op bevel van den keizer gedecimeerd was, werd hun andermaal de wrede opdracht gegeven de christenen voor de rechters te brengen en na herhaalde weigering werd het legioen opnieuw gedecimeerd. Een derde maal herhaalde zich de weigering, een derde maal het bevel tot decimeren.

De overste Mauritius was de vurigste aanspoorder tot standvastigheid. Razend van woede gaf de keizer nu bevel allen te doden en zo werden zij allen met het zwaard omgebracht (ongeveer 300). Hun graf is te Sint Moritz in Zwitserland (kanton Wallis) waar een beroemde abdijs van augustijner-koorheren ontstond.

Te Schin op Geul en Silvolde is Sint Mauritius kerkpatroon. Zijn feestdag is 22 September.

Nieuws uit de Kring

JAARVERGADERING

Deze zal plaats hebben op zaterdag 27 oktober in het Gildehuis van Sint Odolphus (café Roche) te Best om 4 uur n.m.

Zoals gebruikelijk dient ieder bij de kring aangesloten gilde enige bestuursleden naar deze jaarvergadering af te vaardigen.

Men wordt vriendelijk verzocht de contributie te betalen en de abonnementen op de Gildetrom.

Gilde teruggekeerd naar de Kring

Tot onze vreugde kunnen wij mededeelen dat het Handbooggilde Sint Sebastiaan te Goirle, dat geruime tijd zeer passief was, plotseling niet alleen tot nieuw leven, doch zelfs in een onbegrijpelijk korte tijd tot grote bloei is geraakt. Daarbij heeft

de Overheid van dit Handboog Gilde te kennen te geven om wederom te mogen aansluiten bij de Kring Het Kwartier van Oirschot.

Van harte heten wij de Gildebroeders van Sint Sebastiaan welkom in ons midden en hopen oprecht dat zij na de periode van inzinking een bloeiende tijd tegemoet zullen gaan. De ijverige secretaris is de heer A. W. Visser, Th van Diessenstraat 34 te Goirle. telefoon 322.

Moergestelse Gilde naar Leuven.

Op Zondag 20 Mei reisde het Gilde Sint Sebastiaan en Barbara te Moergestel naar Leuven op uitnodiging van het Handelaarsverbond, de Belgische vereniging van bierbrouwers, welke een groots folkloristisch feest op touw hadden gezet, waarbij enige schone Gilden niet mochten ontbreken. Was voor Nederland het bo-

vingenoemd Gilde uitgekomen, voor België hield het beroemde Sint Sebastiaangilde uit Haacht de eer op. Ons Gilde oogstte bij de enorme mensenmenigte welke de stoet gadesloeg, veel applaus. Vele mensen uitten hun enthousiasme door geldstukjes en bankbiljetten op de sleep van Sint Barbara te werpen. De nar oogstte met zijn schoenenpoetsen van de menigte zo veel succes dat hij verschillende malen zijn geldbusje moest ledigen. Voor de hoofdtribune nabij het raadhuis, waar schout en schepenen hadden plaats genomen evenals vele professoren van de Leuvense universiteit in hun schilderachtige toga's en voorts ontelbare autoriteiten, werd door de vendeliers van Sint Sebastiaan en Barbara onder leiding van de eerste vendelier Fr. van de Wouw, de vendelgroet gebracht, welke een stormachtig applaus ontlokte. Het was een prachtige gelegenheid de duizenden aanwezigen Belgen een schoon Nederlands Gilde te tonen.

IN MEMORIAM

Gilbroeder A. J. Kouwenberg

Op 4 mei j.l. werd gilbroeder A. J. Kouwenberg van het Gilde „St. Dionysius” te Tilburg met gilde-er naar zijn laatste rustplaats begeleid. Gedurende deze indrukwekkende plechtigheid fungeerden vier gilbroeders als slippendragers en deze betrokken ook in de kerk, met het geweer aan de voet, de dodenwacht bij de katafalk

Nadat boven de open groeve het vaandel was gezwaaid, werd met een salvo afscheid genomen van deze weliswaar nimmer op de voorgrond tredende, doch niettemin trouwe Gilbroeder.

Op zijn bidprentje lezen wij o.a.: „Een hoge leeftijd is het tastbare teken van Gods goedkeuren in het sterfelijke leven van deze man”.

Wij als zijn achterblijvende gilbroeders kunnen niet anders doen dan vertrouwen dat onze patroonheilige „St. Dionysius” die hij in ons gilde ruim 30 jaren trouw diende, zijn voorspraak zal zijn bij de grote Koning.

Moge hij rusten in vrede.

M. C. VAN DE VEN

Henrica de Kort

Op 29 mei werd Henrica de Kort, vanaf het Gildehuis „Het Stokske”, alwaar zij op 26 mei op de hoge leeftijd van 84 jaren overleed, door het Gilde St. Sebastiaan en St. Barbara, met Gilde-er ten grave gedragen. Henrica Dekkers was de weduwe van de Gilbroeder Wilhelmus de Kort en de moeder van Jan de Kort, beheerder van het Gildehuis en bestuurslid van bovengenoemd gilde. Zij was een Gildezuster van de oude stempel, die het Gilde een warm hart toedroeg en dragster was van het zilveren gedenkschildje 25 jaar van het vroegere Gilde Sint Barbara.

Tot in haar hoge ouderdom was zij steeds vol belangstelling voor alles hetgeen het Gilde aanging en de Gilbroeders van het Gilde St. Sebastiaan en St. Barbara zullen haar dan ook node missen.

Zij ruste in vrede.

Heilig Sacraments-Gilde, Hulsel

Naar wij vernemen heeft de Overheid van het Heilig Sacraments, Gilde te Hulsel definitieve plannen om het gehele Gilde te uniformeren.

Daartoe is de hulp ingeroepen van de bekende kunstenaar Lucas van Hoek uit Goirle, welke veelzijdige kunstenaar onder meer de nieuwe costuums ontwierp voor het Gilde St. Barbara te Oisterwijk.

Albert Kusters onderscheiden

In mei werd Albert Kusters, ouderling van het Gilde St. Barbara te Oisterwijk, van wie wij in het vorige nummer een foto afdrukten, 80 jaar.

Omstreeks het middaguur vond in de woning van de jarige een korte doch treffende plechtigheid plaats. In tegenwoordigheid van de Hoofdman, de Koning, de Vaandrig, de ouderlingen en de Dekens, allen in vol ornaat, deelde de Burgemeester, Mr H. L. F. M. Baron van Hövell van Wezeveld en Westerflier, mede dat het Hare Majesteit de Koningin behaagd had Gilbroeder Albert Kusters te onderscheiden met de ere-medaille van Oranje Nassau in brons.

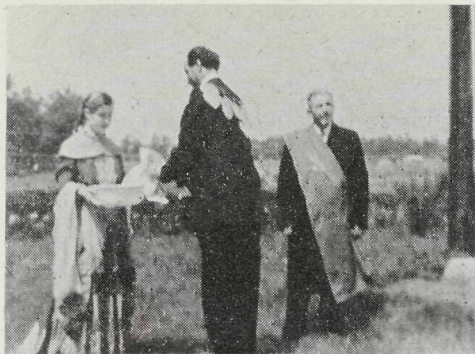
Na een toepasselijk woord spelde de Burgemeester hem het ere-metaal op de borst. Met de decoratie van Albert Kusters zijn thans alle drie de ouderlingen, tevens drie gebroeders Kusters onderscheiden, voorwaar een zeldzaam geval. Na de plechtigheid bleef het gezelschap nog enige tijd gezellig bijeen. Kort tevoren op de tweede pinksterdag vierde het echtpaar Albert Kusters-Rooijackers hun diamanten bruiloft, waarbij het Gilde St. Barbara hen 'smorgens ter kerke geleidde en des avonds onder enorme belangstelling een vendelgroet bracht.

KONINGSCHIETEN GILDE ST. BARBARA, OISTERWIJK.

Volgens traditie hield het Gilde St. Barbara kermismaandag zijn feest van koningschieten. In vol ornaat werd 'smorgens opgetrokken naar de St. Petruskerk, waar om half negen een H. Mis voor overleden en levende gilbroeders werd opgedragen. Na de koffietafel in het Gildehuis „Klein Speijk” begon om 11 uur het koningschieten, waarbij de heer Jan Karel Verbunt zich als nieuwe koning wist te plaatsen.

Na het ceremoniële vreugdebetoon in het gildehuis, volgde het voorstellen van de koning aan

de burgerlijke autoriteiten, hetgeen geschiedde op het grasveld bij de kiosk op de Lind. In zijn toespraak wees Oisterwijks burgemeester er op, dat gilde St. Barbara na de ruïneuze brand weer glorievol was herrezen en nu als

De nieuwe Koning wast zijn handen onder de schutsboom — St. Barbara reikt het bekken daartoe aan — Hoofdman Kosters rechts bij de boom.

vanouds weer 'n keurige indruk maakte. Met het genieten van de ere-wijn sloot de korte maar interessante plechtigheid, waarvoor ook vele vreemdelingen grote interesse hadden be-toond.

Per miniatuurtreintje werd naar het gildehuis teruggekeerd, waar men juist voor het losbarsten van een onweersbui arriveerde. Nog lang bleef men daar gezellig samen met de nieuwe koning en koningin.

PLECHTIGE OMGANG.

Als ieder jaar werd op 15 juli te 's-Hertogenbosch de Plechtige Omgang gehouden ter ere van de Zoete Moeder van Den Bosch, welke bedoeld is als een grootse hulde aan Maria, de Moeder van God en de Barmhartige Moeder aller mensen en als een dankbetuiging aan Maria als de Zoete Lieve Vrouw

van Den Bosch. Deze indrukwekkende processie, welke uit vele schone groepen bestaat, ontworpen door de kunstenaars Marinus de Leeuw en Lucas van Hoek, kon niet nalaten op de tienduizenden toeschouwers een onvergetelijke indruk te maken. Vanzelfsprekend ontbraken ook de gilden niet (Kring Maasland), vertegenwoordigd door hun standaard, vanen, hoofdlieden, Koningen, zilverdraggers en Gildevaandels. Ook de federatie-voorzitter, Jhr. Mr. R. A. van Rijckevorsel en de voorzitter van de Kring Maasland, de Heer J. van de Mortel, vergezeld van enige bestuursleden, liepen mede in de stoet. Omtrent de rol welke de schuttersgilden van oudsher bij deze plechtige Omgang speelden, komen wij in ons Kerstnummer nader terug.

Grote Gildefeesten te Moergestel

Op 22, 28 en 29 juli heeft het Gilde Sint Sebastiaan en Barbara te Moergestel, met toestemming van het Kringbestuur, grote Gildefeesten georganiseerd, welke op zondag 29 juli haar hoogtepunt bereikten. Vooraf gegaan door de beide Zustergilden Sint Joris en Sint Catharina, marcheerde het feestvierend Gilde, van het Gildehuis de Korenmaaier, ter kerke, waar vendelend en trommend werd binnengetrokken. Ook enige Gilden van buiten het dorp, waaronder Sint Joris Nieuw-kuyk, hadden de moeite gedaan reeds

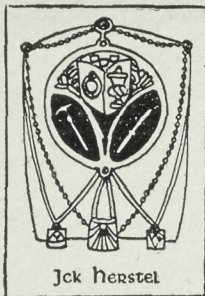
GULF-motoroliën en doorsmeervetten

volgens officiële
smeerschema's

VOOR ALLE MERKEN TRACTOREN EN LANDBOUWMACHINES

N.V. Oliehandel v.h. Van Vollenhoven & Smulders

NIEUWLANDSTRAAT 41 — TELEFOON K 4250 — 23620 — TILBURG

Restauratie van Gildeschatten

Levering van Koningsschilden, medailles etc.

Erkend Goud- en
Zilverreparatie-inrichting **JOS. HEEREN**

Ringbaan Oost 62 - Telefoon 22437 - TILBURG

zo vroeg te komen dat zij de plechtige H. Mis, welke met assistentie door de Zeer Eerwaarde Heer Pastoor H. J. van den Boogaard werd opgedragen, konden bijwonen. Het was een indrukwekkend gezicht de eerste twaalf banken in het middenschip geheel gevuld te zien met Gildebroeders, terwijl de vanen en trommen nabij de communiebank de stille getuigen waren van de verbondenheid van de Gilden met hun Opperste Hoofdman. De Z.E. Heer Pastoor hield een hartelijke en toepasselijke toespraak en ongetwijfeld was eenieder onder de indruk toen tijdens de consecratie onder het geroffel der dieptetrommen een haag van vanen neigde voor het Allerheiligste.

Na de H. Mis werd voor het kerkportaal door de vaandrig de moedervaan gezwaaid over het hoofd van de Pastoor, een teken van hernieuwde trouw van het Gilde aan het Kerkelijk Gezag. Dan ontvangt burgemeester J. H. Bar-doel en wethouders, de Koningen, Hoofdlieden en genodigden ten raadhui-ze op de ere-wijn en roept hun een hartelijk welkom toe.

Intussen stelt de stoet zich op, hetgeen nogal wat geharrewar met zich meebrengt, daar de schooljongens met de nummers waarachter de Gilden zich dienden op te stellen, van hun plaats waren gelopen. Hierdoor vertrok de stoet twintig minuten te laat, en was het voor de jury niet eenvoudig de juiste Gilden te beoordelen, aangezien er vele zonder nummer liepen en andere op de verkeerde plaats en door elkaar in de stoet trokken.

Dit was beslist jammer en volkomen onnodig indien er beter toezicht op de

jongens was geweest. Indien ieder nummer tijdig op zijn plaats staat en blijft staan, kan elk Gilde dit gemakkelijk vinden en kan ordelijk en op tijd worden vertrokken. Van de 54 ingeschreven Gilden kwamen er 49 op en onder de vrolijke tonen van de harmonie Prinses Juliana werd langs het gemeentehuis gedefileerd, waar ook de jury voor de optocht plaats had genomen. Het was droog en zonnig, maar er stond een straffe wind en menig vaandrig en vendelier had er een hele toer aan zijn vaan behoorlijk te hanteren. Het was een prachtig gezicht, en de belangstelling van het publiek was dan ook zeer groot, te meer daar er een groot aantal zeer fraaie Gilden van buiten onze Kring aanwezig waren. Aangekomen op het schietterrein, nabij het tweede Gildehuis „Het Stokske”, vond de traditionele opmars plaats van tamboers, Koningen, Hoofdlieden en vaandrigs. Hartelijke toespraken werden gehouden door de Federatie-voorzitter Jhr. R. A. van Rijckevorsel, de Hoofdman van het Gilde Sint Sebastiaan en Barbara, Goris Jansen, de Federatie-secretaris

De fiere standaardrijder van O. L. Vrouw Schuts te Elshout.

Bardoel, Burgemeester van Moergestel. Na het spelen van het Wilhelmus werd de vendelgroet gebracht, waarna de vaandrig driemaal over het hoofd zwaaide van de burgemeester, evenals des morgens in de kerk, ten bewijze van de hernieuwde trouw van het Gilde, ditmaal aan het wereldlijk gezag. Vervolgens vingen de traditionele wedstrijden aan waarvan U hieronder de uitslagen treft. De straffe wind bleef aanhouden en maakte het vooral de vendeliërs en de schutters niet gemakkelijk. Twee Belgische Gilden, Sint Sebastiaan uit Zichem en Sint Sebastiaan uit Oud-Turnhout, voerden oude Gildedansen uit, welke door het talrijke publiek, gezien het applaus, zeer op prijs werden gesteld. Om zeven uur begon de burgemeester de prijzen uit te delen, welke volgens aller opinie bijzonder mooi waren uitgevoerd. Ook het grote aantal zilveren schilden had ieders bewondering en was de oorzaak dat er slechts zeer weinig Gilden waren welke zonder prijs naar huis gingen. Na afloop bleven nog velen gezellig bijeen in het Gildehuis „Het Stokke”, en iedereen was het er over eens dat, ondanks de organisatorische fouten, welke blijkbaar onvermijdelijk zijn, het geheel een groot succes geweest is.

Hulde aan alle harde werkers die tot dit succes hebben bijgedragen. Het organiseren van een vrij Gildefeest met de accommodatie van een klein dorp, en financiële consequenties, die vaak maar al te moeilijk zijn te overzien, is op zichzelf een heel ding, waarvoor wij de organisatoren hartelijk dankbaar zijn, te meer daar er dit seizoen bijzonder weinig te doen was.

Laten wij hopen dat het volgend jaar een ander Gilde uit de Kring het initiatief neemt om weer een vrij Gildefeest te organiseren, zodat de onderlinge vriendschapsbanden regelmatig kunnen worden verstevigd.

Red.

MOERGESTEL.

Uitslagen Gildefeesten op 29 juli 1956.

Schoonste geheel in de optocht: St. Joris, Berlicum. Ordelijkste geheel in de optocht: St. Lambertus, Vessem. Schoonste uitbeelding patroonheilige: St. Barbara en Catharina, Haaren. Grootste aantal deelnemers in optocht: St. Lambertus, Vessem.

Oudste gildebrouder in optocht: Fr. Kusters, St. Barbara, Oisterwijk. Beste nar in de optocht: H. Sacramentsgilde, Hulsel.

Schoonst opgetuigd paard in de optocht: O. L. Vrouws-schuts, Elshout. Beste standaardrijder in optocht: St. Joris, Deurne. Beste standaardrijder op terrein: 1 St. Barbara, Oirschot; 2 St. Joris, Moergestel. Beste standaardrijder op terrein boven 40 jaar: St. Jan, Soerendonk.

Mogen wij alle Gildebrouders
vriendelijk verzoeken hun copie
of bijdrage voor het
kerstnummer

tijdig aan de redactie op te sturen.

Beste tambours in optocht: 1 St. Willibrordus, Waalre; 2 H. Sacramentsgilde, Hulsel. Beste tambourcorps in optocht: 1 St. Joris, Deurne; 2 St. Jan, Soerendonk.

Trommelen op gildetrom op terrein: 1 A. Aarts, St. Jan, Soerendonk; 2 A. de Kort, St. Catharina, Herpt; 3 J. v. d. Ven, St. Barbara, Oirschot; 4 Joh. Swinkels, St. Barbara, Oisterwijk; 5 Ant. Schilders, St. Barbara en Catharina, Haaren. Trommelen voor tambourcorps beneden 18 jaar op terrein: 1 J. Samulski, St. Sebastiaan, Oisterwijk; 2 A. Rooijmans, St. Jan, Soerendonk; 3 Hub. van As, St. Hubertus, Enschoot; 4 Hub. Wijnants, St. Willibrordus, Waalre. Trommelen voor tambourcorpsen op terrein: 1 St. Joris, Deurne; 2. St. Willibrordus, Geijsteren (Limburg).

Sebastiaan, Oirschot; 2 Aarts, St. Jan, Soerendonk. Individueel vendelen, klasse B: 1 Smolders, St. Willibrordus, Waalre; 2 P. de Bakker, St. Sebastiaan, Oisterwijk; 3 A. Aarts, St. Jan, Soerendonk. Individueel vendelen, klasse C: 1 van Heeswijk, St. Antonius, Vorstenbosch; 2 van Vrede, St. Barbara, Vught; 3 E. Konings, St. Willibrordus, Waalre; 4 A. Roest, H. Sacramentsgilde, Hulsel; 5 van Munster, St. Barbara, Oisterwijk. Groepsvendelen: 1 H. Sacramentsgilde, Hulsel; 2 St. Sebastiaan, Oisterwijk; 3 St. Catharina en Barbara, Leende; 4 St. Barbara, Oisterwijk; 5 St. Jan, Soerendonk.

Fraaist uitgedoste Hoofdman: St. Jan, Soerendonk. Verstkomennd gilde: St. Willibrordus, Geijsteren. Beste schellenboomdrager: St. Sebastiaan, Oirschot. Oudste vaandel: St. Catharina, Moergestel. Schoonste vaandel: St. Antonius, Vorstenbosch. Oudste standaard: St. Antonius en Sebastiaan, Haaren. Schoonste standaard: St. Joris, Udenhout. Oudste perkament: St. Joris, Oirschot. Oudste koningschild: St. Joris, Haaren. Beste onderhouden zilver: St. Joris, Nieuwkuijk. Schoonste papegaai: St. Antonius en Sebastiaan, Haaren. Volksdansen: 1 St. Sebastiaan, Oud-Turnhout (B); 2 St. Sebastiaan, Zichem (B).

Korps handboog op wip: 1 St. Sebastiaan, Lage Mierde; 2 St. Sebastiaan, Diessen. Korps kruis-

Joris, Hoge-Mierde; 3 St. Joris, Moergestel; 4 St. Sebastiaan, Oirschot. Korps voetboog op wip: St. Odulphus, Best. Korps geweer op wip: 1 St. Joris, Udenhout; 2 St. Joris, Udenhout; 3 St. Ambrosius, Baardwijk; 4 St. Willibrordus, Geijsteren; 5. St. Hubertus, Berkel-Enschot.

Kampioen handboog op wip: F. Veron, Lage Mierde, St. Sebastiaan. Kampioen kruisboog op wip: H. Louwers, Oirschot, St. Sebastiaan. Kampioen voetboog op wip: A. Beerens, Best, St. Odulphus. Kampioen geweer op wip: P. Weijtmans, Udenhout, St. Joris.

Korps kruisboog op doel: St. Ambrosius, Lage-Mierde.

Kampioen kruisboog op doel: J. van Loon, Lage-Mierde.

Personeel handboog op wip: 1. Ferd. Maes, St. Sebastiaan, Zichem (B.); 2. W. Dirks, St. Sebastiaan, Lage-Mierde; 3. W. van Haaren, St. Sebastiaan, Diessen; 4. H. Dirks, St. Sebastiaan, Diessen; 5. Leopold Maes, St. Sebastiaan, Zichem (B.).

Personeel kruisboog op wip: 1. C. v. Gisbergen, St. Joris, Hoge-Mierde; 2. J. Willems; 3. P. Schellekens; 4. H. Bullens; 5. Fr. v. d. Loo.

Bindt met vaste knoop

Uw drukwerk aan „DE HOOP”!

Drukkerij „De Hoop”

M. C. van de Ven & Zonen — Hoogvensestraat 163

Telefoon 25444 b.g.g. 23090 — Giro 146811 — Tilburg